

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu

dla
cesarstwa austriackiego.

Część XXI.

wydana i rozesłana
w wydaniu wyłącznie niemieckim: 23. Lutego 1850, w wydaniu dwujęzykowym: 5. Kwietnia 1850.

49.

**Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
16. Lutego 1850,**

moc mająca dla wszystkich krajów koronnych,
którem postanowienia względem formy zewnętrznej utworzonego najwyższą rezolucją z dnia 2. Grudnia 1849. orderu zasługowego Franciszka Józefa, i oraz względem utworzenia krzyża zasługowego podług najwyższej uchwały z dnia 16. Lutego 1850. powszechnie obwieszczają się.

Najjaśniejszy Pan na uczynione, przez ministra spraw wewnętrznych zgodnie z Radą ministrów najpoddańsze przedstawienie, w dodatku do najwyższego patentu z dnia 2. Grudnia 1849. najwyższą rezolucją z dnia 16. Lutego 1850. zewnętrzną formę orderu Franciszka Józefa następującym sposobem postanowić i oraz utworzenie krzyża zasługowego miasto dotychczasowych medaliów cywilno-zasługowych w następujący sposób uchwalić raczył.

I. Order Franciszka Józefa.

§. 1. Tenże składa się z trzech stopni: z krzyża wielkiego, krzyża komandorowego i krzyża małego.

Krzyż orderu Franciszka Józefa jest złotym emaliowanym krzyżem, zewnątrz ośmiokątnym, linia zewnętrzna każdej części krzyża w płaskiej linii kolistej ku zewnątrz zgięta.

Sam krzyż czerwony, na około którego złoty pasek bieży. Jego pole środkowe białe kolisto-okrągłe, podobnym złotym paskiem otoczone, w którym to polu środkowym na przedniej stronie dwie litery *F. J. Franciscus Josephus* znajdują się.

Między czteroma ramionami krzyża ukazuje się złoty, częścią czarno-emaliowany ukorowany orzeł dwugłowy, który w swych obudwóch dziobach trzyma wiszący łańcuch, złożonemi jedna w drugą rękoma zamknięty, między którego ogniwami na dolnej krzyża części litery godła: „*Viribus unitis*“ znajdują się.

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXI. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 23. Februar 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 5. April 1850.

49.

Verordnung des Ministers des Innern vom 16. Februar 1850,

giltig für alle Kronländer,

womit die Bestimmungen hinsichtlich der äusseren Form des mit der allerhöchsten Entschliessung vom 2. December 1849 gegründeten Franz Josephs-Verdienstordens und der Errichtung eines Verdienstkreuzes in Gemässheit der allerhöchsten Entschliessung vom 16. Februar 1850 allgemein kundgemacht werden.

Seine Majestät haben über einen, von dem Minister des Innern mit Zustimmung des Ministerrathes erstatteten allerunterthönigsten Vortrag im Nachhange zu dem allerhöchsten Patente vom 2. December 1849 mit allerhöchster Entschliessung vom 16. Februar 1850 die äussere Form des Franz Josephs-Ordens folgendermassen zu bestimmen und die Errichtung eines Verdienstkreuzes statt der bisherigen Civil-Verdienstmedaillen in nachstehender Weise zu beschliessen geruht.

1. Franz Josephs-Orden.

§. 1. Derselbe besteht aus drei Graden: dem Grosskreuze, dem Commandeurkreuze und dem Kleinkreuze.

Das Kreuz des Franz Josephs-Ordens ist ein goldenes emaillirtes Kreuz, gegen auswärts achteckig, die Aussenlinie jedes Kreuztheiles mit einer flachen Zirkellinie nach auswärts gebogen.

Das Kreuz an sich ist roth, um welches ringsherum ein goldener Streif läuft. Es hat ein zirkelrundes weisses Mittelfeld, mit einem gleichen goldenen Streif umgeben, in welchem Mittelfelde auf der Aversseite sich die zwei Buchstaben F. J. Franciscus Josephus befinden.

Zwischen den vier Kreuzesarmen ist der goldene, theilweise schwarz emaillirte zweiköpfige gekrönte Adler sichtbar, welcher in seinen beiden Schnäbeln eine durch verschlungene Hände geschlossene herabhängende Kette hält, zwischen deren Gliedern an dem untern Theile des Kreuzes die Buchstaben des Wahlspruches: „Viribus unitis“ erscheinen.

Nad krzyżem unosi się austriacka korona cesarska, na której umieszczona jest obrączka fontaziowa.

Strona odwrotna krzyża tę samą ma formę jak wyżej opisano, tylko że łańcuch odpada, a na polu środkowym zamiast liter *F. J.*, liczba roku utworzenia orderu 1849. znajduje się.

§. 2. Kawalerowie orderu wielkiego krzyża noszą znak orderowy na czerwonej, 4 cale szerokiej wstędze z prawego ramienia ku lewej stronie spadającej, a nadto ośmiokątną srebrną gwiazdą na piersiach, w której środku znajduje się wyżej opisana przednia strona znaku orderowego.

§. 3. Komandorowie noszą podobny krzyż orderowy na czerwonej dwa cale szerokiej wstędze, na stronie zewnętrznej około szyi na piersiach.

§. 4. Kawalerowie krzyża małego noszą cokolwiek mniejszy znak orderowy na podobnej 1 1/2 cala szerokiej wstędze na lewej piersi w otwarcu guzikowym albo w klucze.

II. Krzyż zasługowy.

§. 5. Miejsce dotychczasowych złotych i srebrnych medalów cywilno-zasługowych, których udzielanie odtąd już miejsca nie ma, zastępują złoty krzyż zasługowy z koroną i złoty krzyż zasługowy, tudzież srebrny krzyż zasługowy z koroną i pojedynczy srebrny krzyż zasługowy.

§. 6. Forma tych krzyżów zasługowych następująca:

A. Złoty krzyż zasługowy z koroną.

Złoty emaliowany krzyż podług powyższego opisu §^{fa} 1. jednak bez orla i łańcucha. Oprócz tego pole środkowe otacza biała, złotym paskiem obrobiona wstęga, na której umieszczone są litery godła ogniwami łańcuchowemi związane.

Nad krzyżem unosi się austriacka korona cesarska, na której umieszczona jest obrączka fontaziowa.

B. Złoty krzyż zasługowy.

Ten od poprzedzającego tylko swą mniejszą wielkością i tem różni się, że bez korony cesarskiej, tylko na obrączce fontaziowej noszonym bywa.

Strona odwrotna obudwóch ukazuje w części środkowej, białą wstęgą owiniętą, liczbę roku utworzenia orderu 1849.

C. Srebrny krzyż zasługowy z koroną;

D. Srebrny krzyż zasługowy.

Oba krzyżom *sub a i b* opisanym zupełnie równe, z tą tylko różnicą, że tam części złote u tych ze srebra są.

Bach m. p.

Ueber dem Kreuze schwebet die österreichische Kaiserkrone, an welcher der Schleifring angebracht ist.

Die Rückseite des Kreuzes ist wie oben beschrieben gestaltet, nur entfällt die Kette und auf dem Mittelfelde erscheint statt der Buchstaben F. J. die Jahreszahl der Ordensgründung 1849.

§. 2. Die Grosskreuze tragen das Ordenszeichen an einem rothen, 4 Zoll breiten Bande von der rechten Schulter nach der linken Seite zu herabhängend, und nebstdem einen achteckigen silbernen Stern auf der Brust, in dessen Mitte das oben beschriebene Avers des Ordenszeichens enthalten ist.

§. 3. Die Comthure tragen das gleiche Ordenskreuz an einem rothen zwei Zoll breiten Bande, an der Aussenseite um den Hals auf der Brust.

§. 4. Die Kleinkreuze tragen das etwas kleinere Ordenszeichen an einem gleichen $1\frac{1}{2}$ Zoll breiten Bande auf der linken Brust im Knopfloche oder in einer Schlinge.

II. Verdienstkreuz.

§. 5. Das goldene Verdienstkreuz mit der Krone und das goldene Verdienstkreuz so wie das silberne Verdienstkreuz mit der Krone und das einfache silberne Verdienstkreuz treten an die Stelle der bisherigen goldenen und silbernen Civilverdienstmedaillen, deren Verleihung von nun an nicht mehr stattfindet.

§. 6. Die Form dieser Verdienstkreuze ist folgende:

A. Goldenes Verdienstkreuz mit der Krone.

Ein goldenes emailirtes Kreuz wie oben §. 1 beschrieben, jedoch ohne Adler und Kette. Ausserdem läuft um das Mittelfeld ein weisses, mit einem goldenen Streifen umrahmtes Band, in welchem die durch Kettenglieder verbundenen Buchstaben des Wahlspruches angebracht sind.

Ueber dem Kreuze schwebt die österreichische Kaiserkrone, an welcher der Schleifring angebracht ist.

B. Goldenes Verdienstkreuz.

Dieses unterscheidet sich von dem frühern nur durch seine geringere Grösse und dadurch, dass es ohne die Kaiserkrone, bloss an einem Schleifringe getragen wird.

Die Rückseite beider zeigt in dem von einem weissen Bande umschlungenen Mitteltheile die Jahreszahl der Ordensgründung 1849.

C. Silbernes Verdienstkreuz mit der Krone;

D. Silbernes Verdienstkreuz.

Beide sind mit dem sub a und b beschriebenen vollkommen gleich, nur sind die Goldtheile jener, bei diesen aus Silber gefertigt.

Bach m. p.

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austriackiego.

Część XXI.

wydana i rozesłana

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 23. Lutego 1850, w wydaniu dwujęzykowem: 5. Kwietnia 1850.

49.

**Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
16. Lutego 1850,**

moc mająca dla wszystkich krajów koronnych,

którem postanowienia względem formy zewnętrznej utworzonego najwyższą rezolucją z dnia 2. Grudnia 1849. orderu zasługowego Franciszka Józefa, i oraz względem utworzenia krzyża zasługowego podług najwyższej uchwały z dnia 16. Lutego 1850. powszechnie obwieszczają się.

Najjaśniejszy Pan na uczynione, przez ministra spraw wewnętrznych zgodnie z Radą ministrów najpoddane przedstawienie, w dodatku do najwyższego patentu z dnia 2. Grudnia 1849. najwyższą rezolucją z dnia 16. Lutego 1850. zewnętrzną formę orderu Franciszka Józefa następującym sposobem postanowić i oraz utworzenie krzyża zasługowego miasto dotychczasowych medalów cywilno-zasługowych w następujący sposób uchwalić raczył.

I. Order Franciszka Józefa.

§. 1. Tenże składa się z trzech stopni: z krzyża wielkiego, krzyża komandorowego i krzyża małego.

Krzyż orderu Franciszka Józefa jest złotym emaliowanym krzyżem, zewnątrz ośmiokątnym, linia zewnętrzna każdej części krzyża w płaskiej linii kolistej ku zewnątrz zgięta.

Sam krzyż czerwony, na około którego złoty pasek bieży. Jego pole środkowe białe kolisto-okrągłe, podobnym złotym paskiem otoczone, w którym to polu środkowym na przedniej stronie dwie litery *F. J. Franciscus Josephus* znajdują się.

Miedzy czterema ramionami krzyża ukazuje się złoty, częścią czarno-emaliowany ukorowany orzeł dwugłowy, który w swych obudwóch dziobach trzyma wiszący łańcuch, złożonemi jedna w drugą rękoma zamknięty, między którego ogniwami na dolnej krzyża części litery godła: „*Viribus unitis*“ znajdują się.

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

XXI. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 23. Februar 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 5. April 1850.

49.

Verordnung des Ministers des Innern vom 16. Februar 1850,

gültig für alle Kronländer,

womit die Bestimmungen hinsichtlich der äusseren Form des mit der allerhöchsten Entschliessung vom 2. December 1849 gegründeten Franz Josephs-Verdienstordens und der Errichtung eines Verdienstkreuzes in Gemässheit der allerhöchsten Entschliessung vom 16. Februar 1850 allgemein kundgemacht werden.

Seine Majestät haben über einen, von dem Minister des Innern mit Zustimmung des Ministerrathes erstatteten allerunterthänigsten Vortrag im Nachhange zu dem allerhöchsten Patente vom 2. December 1849 mit allerhöchster Entschliessung vom 16. Februar 1850 die äussere Form des Franz Josephs-Ordens folgendermassen zu bestimmen und die Errichtung eines Verdienstkreuzes statt der bisherigen Civil-Verdienstmedaillen in nachstehender Weise zu beschliessen geruht.

I. Franz Josephs-Orden.

§. 1. *Derselbe besteht aus drei Graden: dem Grosskreuze, dem Commandeurekreuze und dem Kleinkreuz.*

Das Kreuz des Franz Josephs-Ordens ist ein goldenes emailirtes Kreuz, gegen auswärts achteckig, die Aussenlinie jedes Kreuztheiles mit einer flachen Zirkellinie nach auswärts gebogen.

Das Kreuz an sich ist roth, um welches ringsherum ein goldener Streif läuft. Es hat ein zirkelrundes weisses Mittelfeld, mit einem gleichen goldenen Streif umgeben, in welchem Mittelfelde auf der Aversseite sich die zwei Buchstaben F. J. Franciscus Josephus befinden.

Zwischen den vier Kreuzesarmen ist der goldene, theilweise schwarz emailirte zweiköpfige gekrönte Adler sichtbar, welcher in seinen beiden Schnäbeln eine durch verschlungene Hände geschlossene herabhängende Kette hält, zwischen deren Gliedern an dem untern Theile des Kreuzes die Buchstaben des Wahlspruches: „Viribus unitis“ erscheinen.

Nad krzyżem unosi się austriacka korona cesarska, na której umieszczona jest obrączka fontaziowa.

Strona odwrotna krzyża tę samą ma formę jak wyżej opisano, tylko że łańcuch odpada, a na polu środkowym zamiast liter *F. J.*, liczba roku utworzenia orderu 1849. znajduje się.

§. 2. Kawalerowie orderu wielkiego krzyża noszą znak orderowy na czerwonej, 4 cale szerokiej wstędze z prawego ramienia ku lewej stronie spadającej, a nadto ośmiokątną srebrną gwiazdą na piersiach, w której środku znajduje się wyżej opisana przednia strona znaku orderowego.

§. 3. Komandorowie noszą podobny krzyż orderowy na czerwonej dwa cale szerokiej wstędze, na stronie zewnętrznej około szyi na piersiach.

§. 4. Kawalerowie krzyża małego noszą cokolwiek mniejszy znak orderowy na podobnej 1½ cala szerokiej wstędze na lewej piersi w otwarcu guzikowym albo w klucze.

II. Krzyż zasługowy.

§. 5. Miejsce dotychczasowych złotych i srebrnych medalów cywilno-zasługowych, których udzielanie odtąd już miejsca nie ma, zastępują złoty krzyż zasługowy z koroną i złoty krzyż zasługowy, tudzież srebrny krzyż zasługowy z koroną i pojedynczy srebrny krzyż zasługowy.

§. 6. Forma tych krzyżów zasługowych następująca:

A. Złoty krzyż zasługowy z koroną.

Złoty emaliowany krzyż podług powyższego opisu §^{fu} 1. jednak bez orła i łańcucha. Oprócz tego pole środkowe otacza biała, złotym paskiem obrobiona wstęga, na której umieszczone są litery godła ogniwami łańcuchowymi związane.

Nad krzyżem unosi się austriacka korona cesarska, na której umieszczona jest obrączka fontaziowa.

B. Złoty krzyż zasługowy.

Ten od poprzedzającego tylko swą mniejszą wielkością i tem różni się, że bez korony cesarskiej, tylko na obrączce fontaziowej noszonym bywa.

Strona odwrotna obudwóch ukazuje w części środkowej, białą wstęgą owiniętą, liczbę roku utworzenia orderu 1849.

C. Srebrny krzyż zasługowy z koroną;

D. Srebrny krzyż zasługowy.

Oba krzyżom *sub a i b* opisanym zupełnie równe, z tą tylko różnicą, że tam części złote u tych ze srebra są.

Bach m. p.

Ueber dem Kreuze schwebet die österreichische Kaiserkrone, an welcher der Schleifring angebracht ist.

Die Rückseite des Kreuzes ist wie oben beschrieben gestaltet, nur entfällt die Kette und auf dem Mittelfelde erscheint statt der Buchstaben F. J. die Jahreszahl der Ordensgründung 1849.

§. 2. Die Grosskreuze tragen das Ordenszeichen an einem rothen, 4 Zoll breiten Bande von der rechten Schulter nach der linken Seite zu herabhängend, und nebstdem einen achteckigen silbernen Stern auf der Brust, in dessen Mitte das oben beschriebene Avers des Ordenszeichens enthalten ist.

§. 3. Die Comthure tragen das gleiche Ordenskreuz an einem rothen zwei Zoll breiten Bande, an der Aussenseite um den Hals auf der Brust.

§. 4. Die Kleinkreuze tragen das etwas kleinere Ordenszeichen an einem gleichen 1½ Zoll breiten Bande auf der linken Brust im Knopfloche oder in einer Schlinge.

II. Verdienstkreuz.

§. 5. Das goldene Verdienstkreuz mit der Krone und das goldene Verdienstkreuz so wie das silberne Verdienstkreuz mit der Krone und das einfache silberne Verdienstkreuz treten an die Stelle der bisherigen goldenen und silbernen Civilverdienstmedaillen, deren Verleihung von nun an nicht mehr stattfindet.

§. 6. Die Form dieser Verdienstkreuze ist folgende:

A. Goldenes Verdienstkreuz mit der Krone.

Ein goldenes emailirtes Kreuz wie oben §. 1 beschrieben, jedoch ohne Adler und Kette. Ausserdem läuft um das Mittelfeld ein weisses, mit einem goldenen Streifen umrahmtes Band, in welchem die durch Kettenglieder verbundenen Buchstaben des Wahlspruches angebracht sind.

Ueber dem Kreuze schwebt die österreichische Kaiserkrone, an welcher der Schleifring angebracht ist.

B. Goldenes Verdienstkreuz.

Dieses unterscheidet sich von dem frühern nur durch seine geringere Grösse und dadurch, dass es ohne die Kaiserkrone, bloss an einem Schleifringe getragen wird.

Die Rückseite beider zeigt in dem von einem weissen Bande umschlungenen Mitteltheile die Jahreszahl der Ordensgründung 1849.

C. Silbernes Verdienstkreuz mit der Krone;

D. Silbernes Verdienstkreuz.

Beide sind mit dem sub a und b beschriebenen vollkommen gleich, nur sind die Goldtheile jener, bei diesen aus Silber gefertigt.

Bach m. p.

